

Barcelona 3 de juny de 1927

L'Esquella de la Torratxa

ANY I - Núm 2502 - 15 cts. - Atrassats 30

DE FORA CASA

L'Anglaterra a la Xina: Si no fossis tan lluny, que en faries poca de broma!

NOVEDADES
Teatre Català

Demà, dissabte, estrena de l'espectacle

A Barcelona

quatre actes i onze quadros, d'En Montero.—
Voleu veure els principals indrets de Barcelona a través dels trenca colls amb què topen dues bones persones per a trobar el que cerquen? Aneu dissabte al Teatre Català

NOVEDADES

Es despatxa a comptaduria

Mai les càpsules peruvianes Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les BLE-NORRAGIES (purgacions) GONORREES i tots els altres FLUIXOS de les vies urinaries, per CRONIQUES que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: SEGALA, o a l'autor A. BORRELL
Compte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

TEATRE COMIC

Avui, divendres, a les 10 de la nit, estrena

REVUE EN FOLIES

ANTONI LÓPEZ
IMPRESSOR

REVISTES : CATALEGS : FULLETS
TRICROMIES : TREBALLS COMERCIALS DE TOTA CLASSE I DE LUXE

Olm, 8 : BARCELONA

**BICICLETES
MOTOR**

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 0 - BARCELONA

MALALT

ULCERES-AVARIOSIS

Don Josep Ledesma
Arc del Teatre, 49, botiga (Barña.)

ESPECIFICS
Serolforina

TESTIMONI

Sr. Representant dels TRACTAMENTS
SEROLFORINA. Barcelona.

Molt Sr. meu: Tinc el gust d'expressar a V. el meu profund agraïment per haver assolit la meva curació radical d'Úlcères i Avariosis amb el seu gran DEPURATIU SEROLFORINA. Tingui per segur de que no em cansaré de recomanar els seus especifics per al bé de la humanitat. De vostè atent S. S.

JOSEP LEDESMA

GUARIT

Don Josep Ledesma

HERPES - ECZEMES - AVARIOSIS - TUMORS - GRANS es guareix amb el DEPURATIU SEROLFORINA
TOS - ASMA - BRONQUITIS - ANEMIA es guareixen radicalment amb l'EMULSIÓ SEROLFORINA
REUMATICS - ARTRÍTICS! Demaneu l'ANTI-REUMATIC SEROLFORINA

A MILERS DE MALALTS DESNONATS HAN RECUPERAT LA SEVA SALUT AMB AQUESTS ESPECÍFICS
LABORATORI - VENDA - DETALLS: **COMTE ASALTO, 8** :: FULLETS DE FRANC

DIPOSITS.—Segalà; La Creu, Avinyó, 27; Tarrés, Carme, 84; Nadal (Masó Arumi) Rambla Canaletes, 1; Tarín, Salmeron, 78; Rubió, Plaça Reial, 13; Dr. Dou, Aribau, 72; Llofriu, R. S. Antoni, 15; Serentell, Badalona; Arimon, Granollers; Forcada, Sabadell; Vidal, Reus.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

EL VESTIT D'ESTIU

TORNANT a parlar del vestit d'estiu, com l'any passat per aquest temps, que és quan la calor ens fa pensar en aquestes coses, farem notar que una de les notes que pinten més la tendència a retornar a l'estat antic, quan els homes dels temps clàssics de Grècia i Roma anaven vestits d'estiu tot l'any, al contrari dels homes medievals i dels de fins fa pocs anys que anàvem tot l'any vestits d'hivern, és la tendència a anar sense res al cap, suprimint el capell, que ha jugat un paper tan important en la història de la indumentària dels temps que acaben de passar.

Anar sense res al cap és un dels signes més significatius de la nostra moda i fins cometent la violència de portar el cap nu amb un vestit concebut per a anar cobert, els homes del dia demostren que senten la necessitat imperiosa de deixar les robes de l'hivern per les d'estiu.

Si tot l'any tendim a alliberar-nos dels vestits macissos que entorpeixen els moviments del cos humà i els gestos que li són propis, és natural que hom es vulgui alliberar del capell, que és un dels induments més postissos de la humanitat.

Però la crítica té de fer constar que aquesta alliberació tan justificada, deixant de banda l'inconvenient estètic d'aliar-la com hom l'alia amb els induments d'hivern, té l'inconvenient de presentar-se tan sobtadament i sense precedents en els vestits que l'acompanyen, que els espectadors imparcials es troben desconcertats davant dels que, més ardits i atrevits que els altres, es llancen al carrer i a la plaça pública amb el cap descobert, encara que portin un gec d'hivern rigorós i un abrigo de pells com els que es solen portar quan glaça, i que a Barcelona són molt rars, perquè ja és sabut que de glaçar, glaça poc.

Veure un ciutadà pels carrers de la nostra estimada ciutat, capital de Catalunya, anar sense res al cap, sigui l'estiu, sigui l'hivern, pot fer l'efecte d'una oreneta que anuncia els temps moderns, quan els homes es decidiran a vestir-se amb la llibertat que les estacions demanen i la higiene aconsella, però la precipitació de la innovació té un defecte, que ara, nosaltres, ens permetrem assenyalar perquè els atrevits el coneguin i es situïn en la impressió que fan els conciutadans llurs, que els veuen passar pel carrer sense res al cap.

Ja poden anar els de Sant Pere a Sant Pau, o sigui de la Ronda de Sant Pau a la Ronda de Sant Pere, i els d'Horta a la Barceloneta, o els d'Hostafranchs a la Sagrera, passant pels carrers que siguin, que en veure'ls sense res al cap, sempre fan l'efecte de gent de barri.

Un ciutadà de la Bonanova, passant pel barri de Ribera, amb el cap descobert, sempre semblarà un habitant de l'antic barri destruït per Felip V, i un ciutadà del carrer de Vila Vilà, passant pel carrer de Rosselló, sempre semblarà un habitant d'un pis d'aquest carrer o dels voltants molt pròxims.

Anar amb el cap descobert dona un aire d'estar per casa, que ningú no pot considerar que el que es passeja d'aquesta manera s'allunyi gaire del seu barri, i fins que el vestit d'estiu hagi trobat la faisó d'abillar un ciutadà amb una roba apropiada al cap descobert, els que es decideixin a sortir al carrer sense barret, s'hauran de resignar a passar per gent que no es mouen dels voltants de la casa que habiten, perquè l'anar sense res al cap, per més lluny que hom vagi, porta l'ambient del pis o de la botiga que hostatja el ciutadà atrevit que va d'una banda de Barcelona a l'altra, deixant el capell penjat al penja-robes de casa seva.

FRANCESC PUJOLS

DEL CÒNGRES DE RECS

—I què, com li ha anat, senyor assembleista?

GLOSSARI

PIETAT!

Nosaltres teníem una idea equivocada de l'empresari. No ens dol confessar la nostra equivocació. Sortosament, no som orgullosos ni tossuts. Ens hem equivocat? Doncs, rectificuem!

Nosaltres ens figuràvem l'empresari com un dels homes més ben collocats a la vida, més feliços. El d'empresari ens semblava l'ofici — millor dit: el modus vivendi — més digne de la terra: poc treball, jaure tot el dia, i cobrar cada nit uns quants bitllets dels grossos.

Ens figuràvem l'empresari com un home gros, de ventre prominent, que pren cafè amb copeta de conyac Domecq — l'anunci és gratuït — i fuma puros dels grossos. Un home, en fi, que fa dringar un grapat de duros a la butxaca del pantaló i es riu de totes les misèries de la vida.

Però, que n'estàvem d'equivocats! L'empresari, senyors, és un pobre home, un miserable, un ésser digne de llàstima, tan pobre com jo, poso per exemple de pobresa. I ja és exemple!

Vostès, potser no em creuran, perquè els periodistes tenim fama d'enredaires. És una fama injusta. No tots els periodistes són així: n'hi han tres o quatre que no ho són. Paraula!

Abans, quan es celebrava un benefici, sempre era a favor d'un periodista, d'un actor malmès pel treball, de les víctimes d'un terratrèmol o un aiguat. Ara, no. Tot canvia, tot està desgavellat i capgirat.

Ara els beneficis es fan a profit dels empresaris. Però no havíem quedat que els empresaris anaven tan bé i eren tan rics?

No, pobres! Si fan llàstima de veure! Si són més dignes de compassió que la dama de les camèlies, aquella pobra senyora tan malaurada, que fins quan es moria estava obligada a cantar.

Els empresaris han celebrat el seu benefici. Aquest acte d'humilitat — s'han posat a l'altura d'un tenor còmic — acaba de fer simpàtics els empresaris. Pobres senyors! Qui ho havia de dir que acabarien tan malament!

Com que, malgrat posar les butaques a vuit pessetes, no poden viure, és necessari que els ajudem, que no els abandonem en tan crítica situació. És necessari que ens sacrifiquem omplint els teatres, encara que s'hi representin obres (?) més que dolentes. És necessari que ens sacrifiquem per a què puguin tenir automòbil i querida. Què farien, pobres!, sense automòbil ni querida?

Senyors, tinguem llàstima dels pobres empresaris.

VIRAI

OBRES

Es veu que la campanya que hom fa contra les barbaritats que es fan a Barcelona amb ocasió de les obres que es realitzen, serveix per a esperonar el nostre únic Ajuntament per a fer-ne més encara.

Hom es queixa que hi han masses carrers oberts, doncs bé, cada queixa es tradueix en una ordre de l'Ajuntament per a obrir un nou carrer. Ara, es dona el cas que un carrer de gran trànsit, una carretera, el carrer de Pere IV, del Poble Nou, està obert per tot dos costats.

Fiins quan ha de durar aquest abús?

EL MATRIMONI

Heus ací l'opinió que el gran escriptor francès Alfred Capus té del matrimoni:

"El que és greu en un matrimoni és que un dels esposos estimi i l'altre no. Però, si no s'estimen cap dels dos, llavors poden ésser feliços."

Aquesta és la seva opinió. Potser a França passi així. Però aquí, el més corrent és que no s'estimin i que no siguin tampoc feliços.

OPINIONS DE CLEMENCEAU

Clemenceau, el gran polític francès, és un home intel·ligentíssim i ple d'agudeses.

Heus ací l'opinió que té de Briand:

"No sap res i ho comprèn tot."

I aquesta de Poincaré.

"Ho sap tot i no comprèn res."

COLOM CATALA

Ha vingut el doctor Lluís Ulloa, el savi historiador peruà, i ha exposat el seu estudi sobre la nissaga de Cristòfor Colom. La sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès presentava un aspecte imponent. Dit sigui de passada, cal felicitar l'Ateneu Barcelonès per haver fet venir l'illustre home; aquesta primeríssima entitat cultural estava ben morta, i amb aquest acte s'ha regenerat.

El doctor Ulloa tingué un èxit enorme. L'ovació, tot-hom a peu dret, fou grandiosa. Els historiadors—aquesta és l'opinió que més pesa—tots estigueren d'acord amb què el treball de l'erudit peruà és convincent.

Després de l'estudi del doctor Ulloa, la tesi de la nacionalitat genovesa de Colom — l'única seriosa — queda desfeta. L'única que s'aguanta és la tesi catalana de Lluís Ulloa.

El treball del doctor Ulloa—que resumí en les seves dues conferències—és el fruit d'un estudi profundíssim de vint-i-cinc anys.

Ulloa ha estudiat tots els arxius on hi ha documentació referent a Colom i tots els llibres que directament o indirecta parlen d'ell; la lògica guià sempre el seu estudi. Amb documentació i proves abundoses, Lluís Ulloa donà arguments definitius per a provar la catalanitat de Colom. Seria impossible en aquesta nota explicar la seva tesi; altrament, s'acaba de publicar el seu llibre amb l'estudi complet, i no dubtem que hom el comprarà.

Direm, només que les proves més convincents són el nom provat de Colom, amb el qual ell signava gairebé sempre; el seu escut nobiliari que presenta totes les característiques de l'heràldica catalana; el famós plet hagut setanta anys després de la mort del descobridor i el qual es reduí a esbrinar si es deia Colom, Colón o Colombo, i només la néta de Cristòfor, que tenia inte-

LA GRACIA DE LA DONA

... Però de la dona d'ara?

ELS NOIS-PERA

—No, Amèlia; avui no pugis que em comprometeries!

rès en què no apareguessin parents masculins, sostenia que es deia Colón; l'enemistat entre Colom i el rei Ferran, per haver lluitat Colom en contra del rei, que va fer que aquell tingués interès en amagar qui era; una expedició a Islàndia; etc., etc.

Ulloa seguí tota la vida de Colom—el qual segurament es deia Joan i no Cristòfor—i la seva tesi no pot ésser més lògica i argumentada. Amb Colom genovès, gal·lec, portuguès, grec o de Còrsega, no s'expliquen moltes coses; amb Colom català, se n'expliquen moltes més.

Nosaltres, catalans, n'estem molt satisfets. Es un orgull immens.

COM ES COMUNICA UNA DESGRACIA

En un descarrilament, en el qual hi han hagut moltes desgràcies. En un departament de tercera hi viatjava una família andalusa, composta de pare, mare, tia i una filla, que, per cert, es deia Maria i que, per cert, ha mort víctima de l'accident.

El pare, desconsolat, envia a una altra filla seva, que s'havia quedat a casa, el següent telegrama comunicant-li la dolorosa notícia:

“Muerta María. Viva tu madre. Viva tu tía.”

A FEGIM-NI UNA ALTRA

A on? A la sèrie de reformes que fa un temps trastornen la nostra testa. No teníem prou mals de cap estudiant la manera com acabarien la Plaça de Catalunya, que ens varen sorprendre els projectes de boulevarditzar les Rambles, reformar el barri gòtic, obrir la nova Gran-via C, el barri de les Drassanes i no sabem si ens deixem alguna “millora” en el nostre magí.

Ara es tracta, no res menys, que de modificar els interiors de la Catedral barcelonina. És veu que la febre del goticisme encara dura, i, no volent començar pels carrers, començaran pels dintres dels edificis que hi resten enclavats en llur demarcació o barri.

Si una de les casualitats fes que els directors de totes aquestes reformes passessin els ulls per aquestes ratlles, els hi diríem:

—Prou reformes, sense to ni so, senyors! Volen donar feina a tants i tants treballadors que resten en vaga? La seva idea és genial, però no espatllin cap de les coses tradicionals que tenim, ara. A crear-ne de noves, doncs, que algunes d'imprescindibles ens en manquen.

Comencin per dotar un dels barris extrems de la nostra urbs de casetes o edificis propis per a viure gent treballadora i honrada. No com a “cases-barates”, els lloguers de les quals són elevats, sinó amb claror, que la llum de sol és salut, amb ventilació, amb mitjans de comunicació i de lloguers reduïts. Facin que desapareixin totes aquestes barracotes dels nostres camps, on els polls i les xinxes roseguen les criatures sense vestits i on la higiene no és coneguda. Cal crear una bona barriada obrera, ben extensa, amb força aigua per a netejar la ronya i la brutícia, amb llocs d'esbarjo per als infants i escoles per a aprendre de lletra. En mig dels arbres, sota la seva ombra benfactora, que rebin un xic de l'educació que els ha de servir com a homès i dones del demà. No permetin que vagin descalços rera els pianos de maneta, dansant aquesta bestiesa de *charleston*, i esmercin els duros a milers donant vida als que porten molts àpats endarrerits.

Quan tingueu aquesta feina feta, quan a la nostra Barcelona es contempli una obra tan santa com aquesta, proveu de regirar algun dels barris antics i el poble ho veurà amb millors ulls que en el moment actual.

Gireu els ulls cap els milers de famílies que mengen, dormen i s'embruten en una barraca infecta, composta d'una sola habitació. Si hi aneu en un dia de sol, la calor asficia i, si plou, hi ha tan fangueig com al mig del carrer.

Sortosament, el clima de Catalunya és prou sa i encara no ha esclatat entre nosaltres cap epidèmia seriosa. Si algun dia això fos, els centenars de víctimes que farien la brutícia i les aigües brutes, demanarien des del més enllà un xic d'ajut, una mica d'atenció de les autoritats vers els que haurien quedat en vida.

Somni? Realitat? Jo voldria amb aquestes ratlles tocar el cor d'aquells a qui va dirigida aquesta crida. I voldria que en dia no llunyà, una reunió els agermanés i treguessin aquesta tara que, com vergonya ciutadana, fa uns quants anys hem de mostrar als forasters que ens visiten.

Llavors, sí, a la llista inacabables de reformes somniades, n'hi afegiríem una altra, però amb lletres daurades, com el sol, que és salut!

JOAN TRULLÁS I RIERA

EL CAP D'ESTIU

Comença la calor, i amb ella comença l'hora de preocuparse d'esquivar-la.

Es hora de què la gent es doni compte de què el barret d'estiu no és tal barret d'estiu. Diem que és hora, perquè el barret és una peça d'indumentària medieval, imposada en aquell temps per la fallera de tapar i empaquetar el cos humà com una cosa indigna d'ésser exhibida i contem-

plada. Abans d'aquesta mania encobridora, grecs i romans anaven amb el cap descobert. El cap i quelcom més; però ara parlem del cap. Existint actualment — sembla — una tendència de retorn al *deshabillé*

clàssic i a l'ostentació de la línia del cos, no s'explica la persistència en mantenir damunt del cap aquestes tapadores d'un mal gust tan declarat. Es necessari tenir pa a l'ull per a no comprendre la superioritat del cap descobert damunt del cap encofurnat dintre d'un barret qual-sevol. Hom ha de comparar només un cap de patrici romà amb el d'un noble del segle XII... Quina diferència! Diem, també, que el barret d'estiu no és tal barret d'estiu. De tots els barrets haguts i per haver, cap, però cap, arriba a ésser tan pesat i tan dolorós com el típic barret de palla. Es un barret inquisitorial. Es dur, feixuc, deixa secs sanguinosos, s'encastra al front, oprimeix els polsos... Un turment.

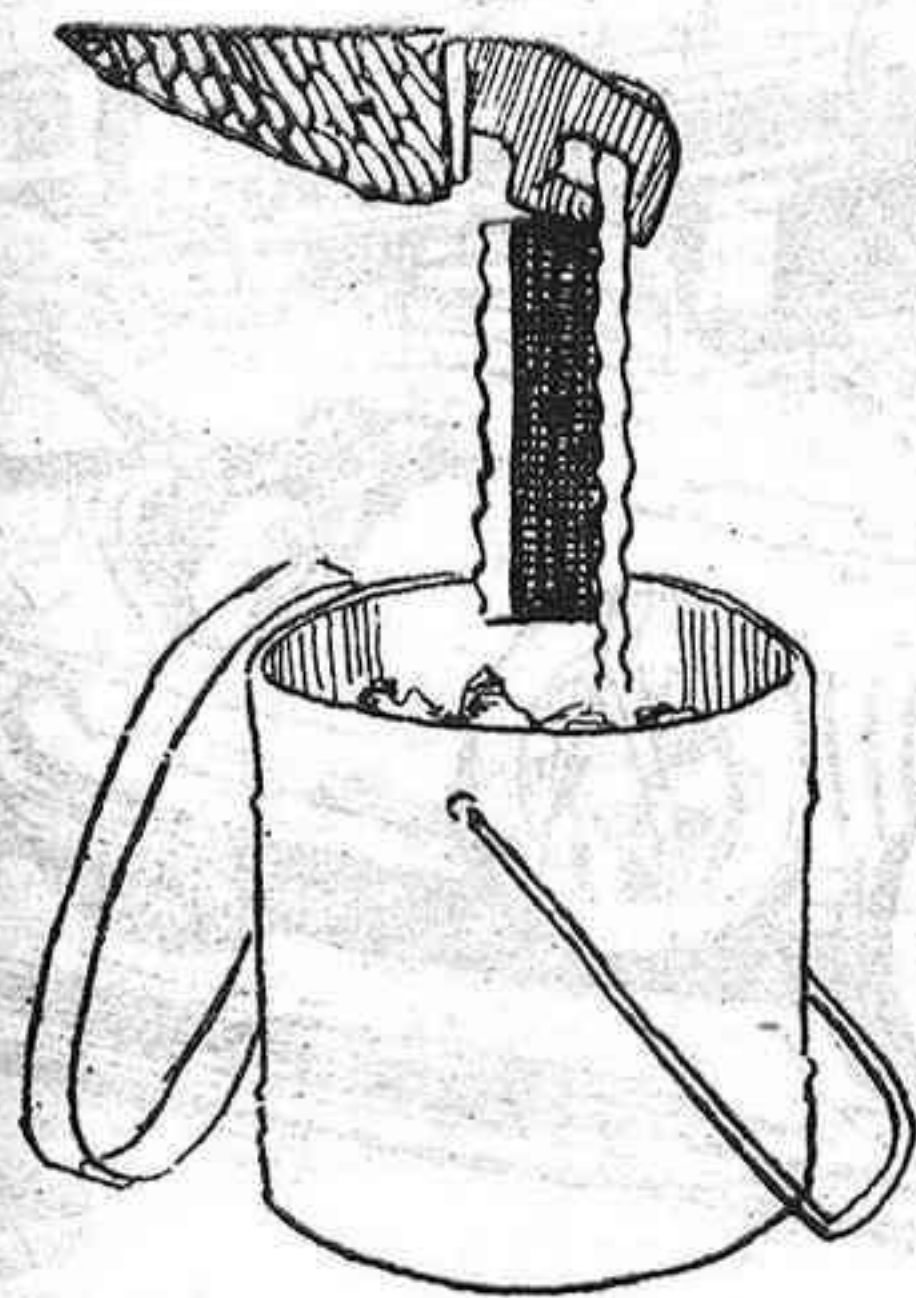
A nosaltres sempre ens ha fet l'efecte d'un aparell idèntic al que posen al cap de Cavaradosi en "La Tosca" quan engega aquells pinyols desesperats.

I, ai!, del dia plujós o ventós! Si es mulla, es torna com un plat de nates, i, si el vent se l'emporta, corre com una bicicleta i vola com En Lindbergh.

Això, pràcticament. I tocant a bon gust, no cal parlar-ne gaire. La seva figura de tap, imposa a l'home una figura d'ampolla. Us torna cubista, i sembleu un gabarro rematxat. El barret de palla i la tapadora higiènica dels pobles de muntanya són germans de geometria.

Blasmem d'aquests barrets, francament. No us heu fixat mai en aquestes famílies que practiquen el patriarcal costum de sor-

tir en massa el diumenge? Nosaltres, sí. A l'estiu, totes surten. Tots ben vestits, endiumenjats: amb el barret, és clar. Quan la família surt de casa, bé. Tots trempats,

riallers, plens de vida... Però, la tornada és tràgica. La tragèdia corre a càrrec del barret, que pesa, que aixafa, que fa regar gotes de suor com llàgrimes de la closca martiritzada. Tots tornen aixafats, mig morts.

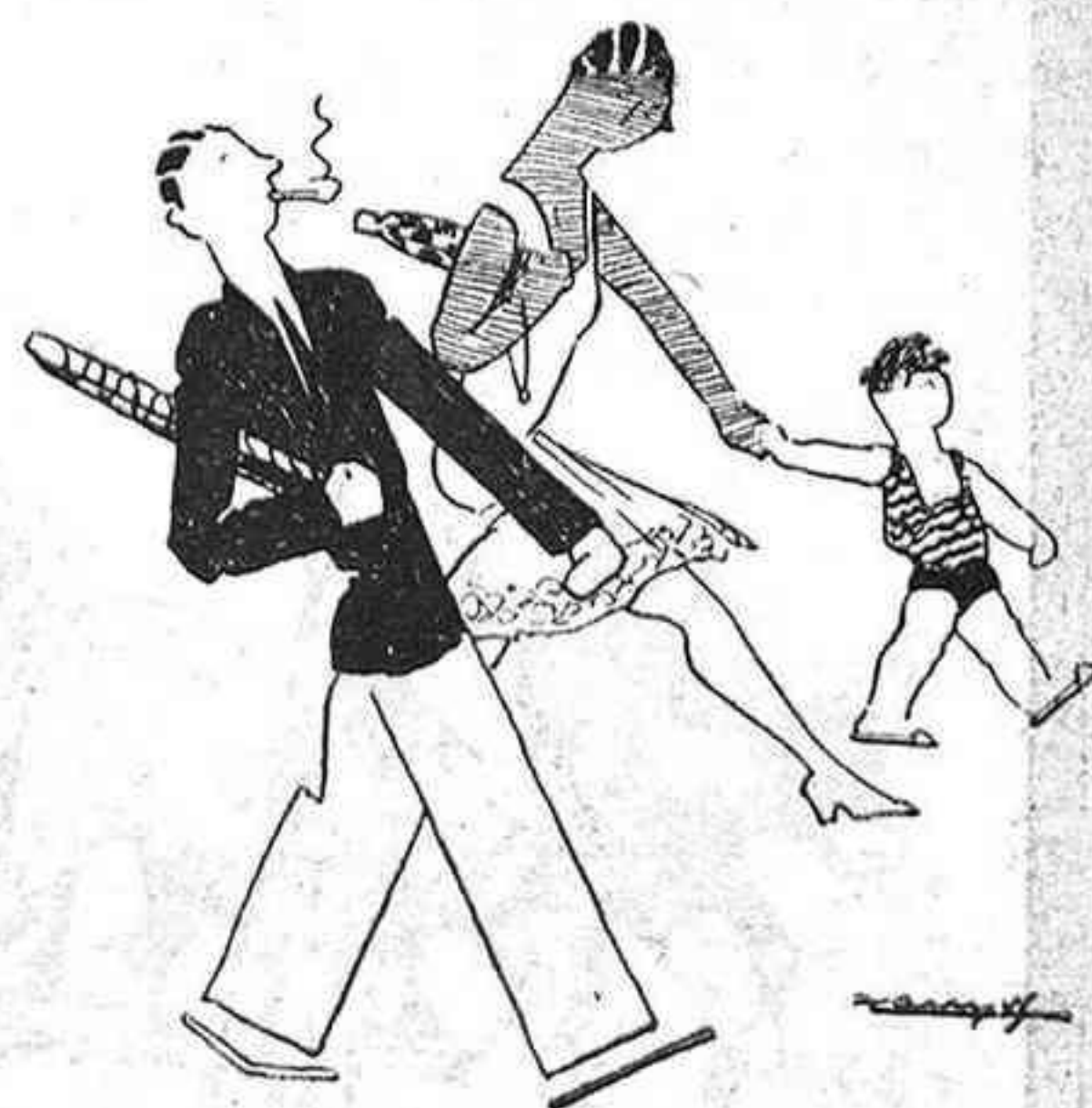
Amèrica, la terra moderna, fa temps que se n'ha adonat d'aquesta tragèdia, i a l'estiu hom troba pocs barrets de Nova York a Buenos Aires. Els americans van descoberts i sense americana, cas paradoxal.

I és per aquesta raó, més que per cap altra, que no comprenem la tossuderia de la nostra gent en embarretar-se al temps de la calor. No ens hem tornat una mena de micos d'Amèrica? No hem copiat totes les poca-soltes de l'altre món?

No tenim el lletreteret d'oficina que diu *Mi tiempo vale tanto como el suyo*? No copiem el tracte grogler i agressiu del comerciant yanqui? No escarnim el cop de puny, i la guitza, i el cinema?

A veure per quins set sous no hem de copiar aquesta moda lògica, higiènica, econòmica i de bon gust, que és l'anar descobert. Per quina raó? Ningú no ho sap. Nosaltres hem sospitat que potser no la copiem perquè és la única originalitat d'allí que té gràcia. Que tot podria ésser.

TANYUS

ANGLATERRA I RÚSSIA

Anglaterra i Rússia han trencat les relacions comercials i gairebé les diplomàtiques; han estat trets els delegats russos d'Anglaterra, i Rússia ha tret els anglesos del seu país.

Heus ací una calamitat de la política conservadora; heus ací una "patotxada" que pot tenir fatals conseqüències.

Anglaterra registrà l'agència oficial soviètica "Arcos", establerta a Anglaterra, per a trobar uns documents desapareguts. Això ja era un abús inqualificable. Però no foren trobats els documents, i, en canvi, hom veié proves de propaganda comunista. I per això ha vingut la ruptura.

La política té molts matisos, i cada matis ha de tolerar els altres—qui sap quin és el veritable?—I és intolerable no deixar fer propaganda; cal ésser conservador per a no veure-ho. Què diria Anglaterra si un país democràtic trenqués amb ell perquè fa propaganda conservadora?

Però la realitat és la ruptura. Alemanya s'encarrega de defensar els interessos dels russos a Anglaterra i Noruega s'encarrega dels dels anglesos a Rússia.

Hem dit que l'actitud anglesa és una "patotxada". Els mateixos comerciants anglesos—qui més conservador—ho diuen i han protestat de l'actitud. Al capdavall, Anglaterra hi perdrà més que ningú; Rússia no necessita d'Anglaterra, i en canvi, Anglaterra necessita de Rússia.

LA LOCOMOCIÓ A TRAVÉS DEL TEMPS

AVANS D'AIR

AÍR

EL VOL DE NOVA YORK
A PARIS

(Rebut des de París amb retràs.)

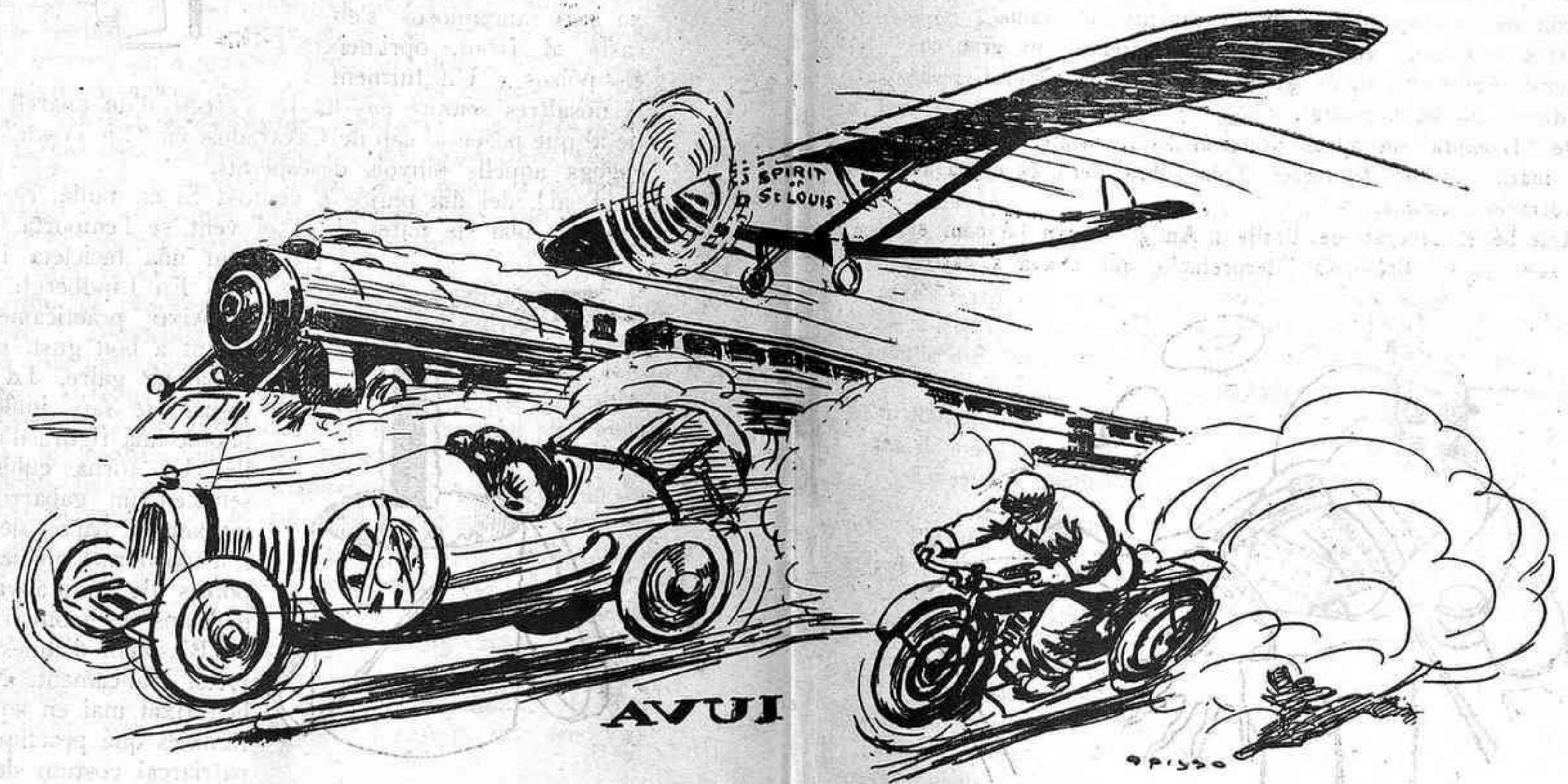
QUAN llegiran aquesta lletra, la premsa i la gent de plaça, ja hauran fet córrer per Barcelona que En Lindbergh és tot un *tío*, més que els nostres Nebot Rubió i "Pica-Olives", i que s'ha guanyat de bò de bò el títol d'home del dia. Tenen raó, però jo haig d'afegir que també té el títol d'home de la nit.

Aquí a París, principalment el noctambulisme, no parla sinó d'ell, i em suposo que per la resta del món, també li fan xiular l'orella dreta a l'amic Lindbergh, puix tinc l'orgull de dir-los-hi que a hores d'ara el compto entre el nombre de les meves amistats íntimes, altes i baixes.

No sé si ell m'hi comptarà a mi entre les seves, però és igual; els fets són els fets, i l'ordre dels factors no altera el producte, més que a les Estacions, quan facturen.

Com anava dient, doncs, el món en pes, i això que pesa unes mil milions de tones i una toneta, està ocupant-se d'aquest xicot que li diuen el boig de l'aire; però, jo, que el conec a fons, els diré que no ho és de boig; tot el més que ha fet, alguna vegada, és el suec, però ha estat perquè ho és de naixença.

Això ho sé de bona tinta, i fins a Xina, que és el

AVUI

país que la fan més negra, també ho saben, des d'En "Cha-ping-fú" a "Tant-mé-fa".

Tot això ve a què jo, creient de bona fe que, tot i essent vella, tenia interès tota nova relacionada amb aquest vol, vaig procurar tenir un *tête a tête* amb l'heroi atmosfèric, i, mitjançant l'ajuda del qui frega la seva habitació, que és germà d'un cosí d'un company d'estudis d'En Lindbergh, que li va ensenyar de parlar com nosaltres, vaig poder estar uns moments a soles amb ell, malgrat la corrua que l'esperava. Allò, amics, no és un hotel. Sembla un cinema en dia de pluja.

Fetes les presentacions i mentre l'ajudava a cercar una corbata que estigués bé per anar a sopar amb En Doumergue, va explicar-me com li havia anat. Molt senzillament tot, però molt avorrit.

"Vaig sortir a la matinada—ara parla ell—, quan el gall que tenia preparat En Coolidge, va anunciar que faria un bon dia amb uns pulmons més potents que els de l'Uzcludum quan fa feina, i al cap de cinc minuts, ja no vaig veure cap cap ni peus. Anava a 432 per hora. Em trec el cotó fluix de les orelles i vaig posar-me a fer fotografies al vol.

—I per què el duia el cotó fluix?

—Me'l vaig tenir de posar pel soroll. Calculeu els crits i els hures de quatre milions d'homes, dones i criatures, apart dels animals; les cent canonades per segon de l'esquadra nordamericana; les vuitcentes mil sirenes

dels vaixells anclats a Nova York i, sobretot, les recomanacions que em feien tots els d'abaix: "Carlets, abriga't, no t'enconstipessis pel camí..." "Carlets, pren el cafè carregadet, no t'adormissis..." "Carlets, respecta la llei seca..." "Carlets, fes un bon paper fi...", i així per l'estil. Vaig enfilat la proa amunt, travessant un vol de peixos voladors que volien acompanyar-me, i vaig arribar prop del sol. Un sol tot sol en el firmament, que lluia resplendent, escalfant la fresqueta. Malgrat l'escalfor, jo estava fresquet. El motor també estava fresquet i lliscava com una sargantana. Tot volant, vaig poder deixar el volant, car podia anar solet, i vers les vuit, vaig posar-me a llegir els diaris fumant en pipa. Després, vaig preparar-me el dinar, puix ja tenia fam. No us podeu imaginar el que obre la gana l'aire a seixanta nou mil metres d'altura... Proveu i us convencereu... En mig jorn, vaig fer baixar l'aparell; feia massa calor per dalt, i després de descabdellar una becaina, com que allò començava a ésser avorrit, ni una au, ni una ballena, ni una ona més alta que l'altra, em vaig posar a pescar amb canya. Ja portava trets un llobarro, un gat i una rata i estava a punt de fer una truita, quan sento: "Ep, mestre, passeu de llarg, que ens féu malbé la xarxa!" Eren uns pescadors de xanguet que es coneix que havien begut massa, perquè anaven a la vela, fent tombarelles... Vaig fer el saltiró de la cardina, i observant que baixaven uns núvols, vaig muntar, posant-me damunt d'ells. S'anà fent fosc i fosc... jo ja no veia res... Es coneix que la tempesta havia apagat els fanals... Per altra banda, tanmateix, estan un xic descuidades les vies marítimes i aèries. Em fico a la cabina i encenc l'estufa, car de sobte es girà un fred que em deixà parat... On dec ésser?, vaig preguntar-me, i com a resposta vaig percebre els lladrucs d'uns gossos. No hi havia dubte, passava per Terranova. Vaig rectificar la direcció amb una fusteta perquè no es bellugués i vaig provar de dormir... No podia... Potser amb la radio? Tampoc. No recollia res, ni tan sols el cuplet "Valencia", això que En Padilla diu que el canten totes les Estacions del món allhora!... A la fi vaig rebre un fil... era blanc... me l'enviaven d'Escòcia... Un saltiró més i ja estava tot cuit; ja era hora. Si hagués durat més, m'hagués agafat una migranya crònica que no hagués pogut guarir ni amb una comèdia de l'"Azorín".

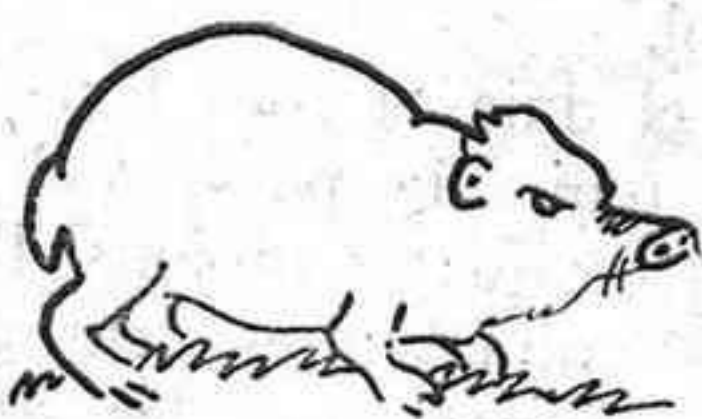
Vaig tornar a esmorzar, vaig netejar l'aparell, vaig respallar-me per a presentar-me curiós a la curiositat, i aquí em teniu, dubtant si escriure una novella per a una pel·lícula, o fabricar quelcom per a explotar el Lindbergh... No creieu que se'n vendrien de Lindberghs?...

Va acabar donant-me la mà, demanant-me una cigarrera de cinquanta, de les quals en tenia molt bones impressions, i dient-me:

—Envieu-me la vostra adreça i vindré a Barcelona qualsevol dia, vull conèixer les vostres obres...

—Sí, sí; veniu—vaig contestar-li, emocionat—, Barcelona és la ciutat de les obres eternes... Us agradarà... si és que no us hi trenqueu el cap!

LLUÍS RAMÍREZ CARULLA

PER LA SENYAL DE LA TEVA DOLOR

Per la senyal de la teva dolor
he conegut com eres bona dona
i la profunditat de la desillusió
que t'ha ferit de ple perquè ets tan bona.

I he sentit el turment del teu turment
i t'hauria besat d'ànima clara,
i el fons del cor i el cor del pensament,
i els ulls oberts i els llavis i la cara.

I t'hauria abocat el meu esperit,
fet cants i joia i illusió florida,
i t'hauria donat la sang del pit
per a rejuvenir la teva vida.

Per la senyal de la teva dolor
i perquè et sé tan bella i bona dona,
jo et donaria tot el meu amor,
car l'amor i el dolor fan l'ànima més bona.

SALVADOR PERARNAU

LICEO

Els eminents cantants Titto Schipa, "divo" tenor, i Marianna Gonitch, sopran, han donat dos concerts al "Liceo", acompanyats al piano pel nostre Frederic Longàs. Unes coses excel·lents: Schipa fou el gran cantant de sempre, i Gonitch està a l'altura del seu company de vetllades artístiques.

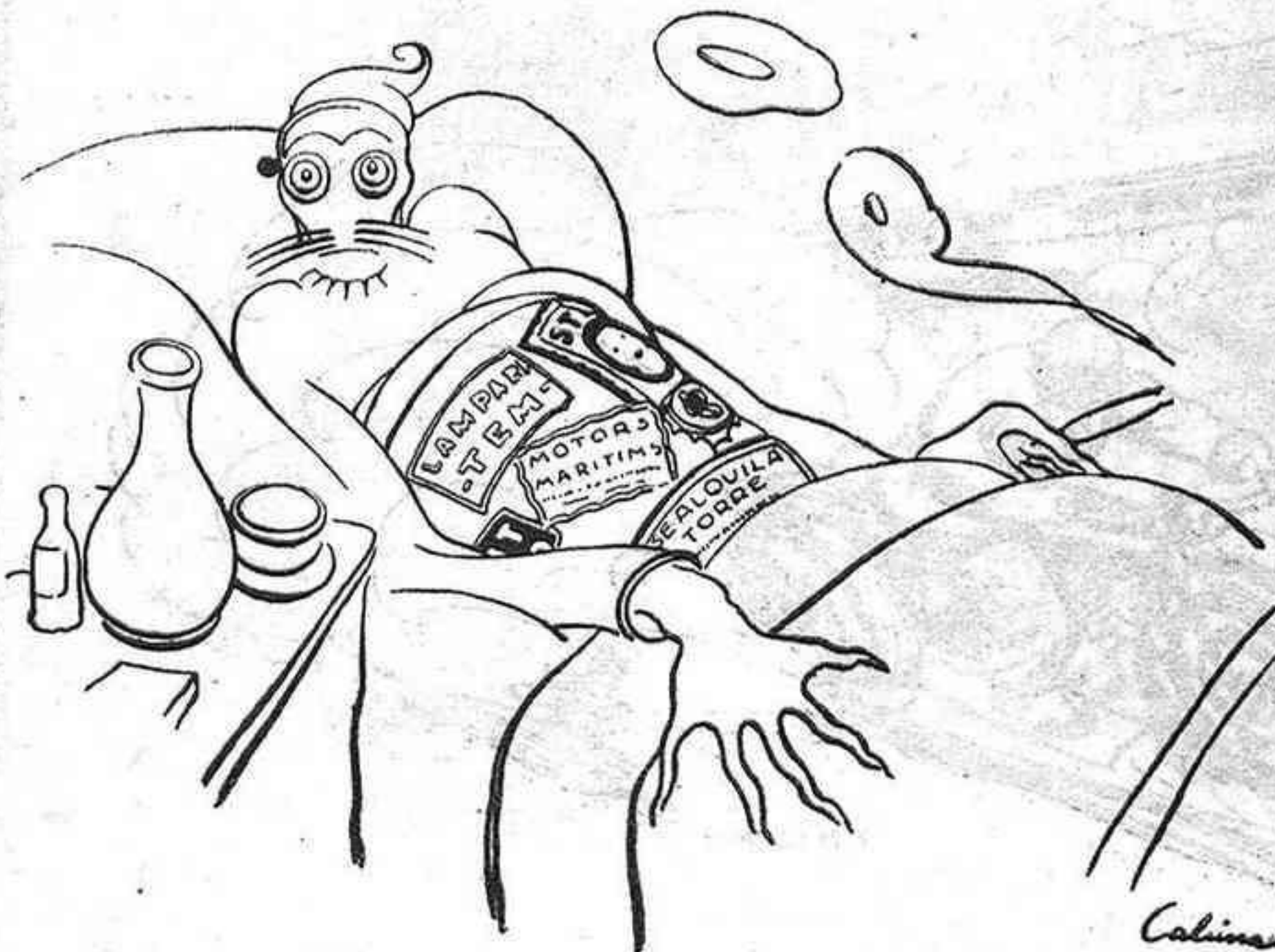
NOVEDADES

Ambrosi Carrión ha estrenat una excel·lent comèdia dramàtica. Aquesta obra que ara ens ofereix Carrión, es titula "L'ombra" i té gairebé tots els matisos del teatre: el sainet, la comèdia de costums, la comèdia sentimental, el drama.

Per a aconseguir això és necessari el tremp d'un gran comedigraf. Ambrosi Carrión ho és un gran comedigraf, i suficientment ho ha demostrat.

De "L'ombra" nosaltres preferim l'acte primer i l'escena entre marit i muller del tercer. Tota l'obra, però, és digna de consideració i estima.

Molt bé el decorat, de Batlle i Amigó. I tan bé com el decorat—i ja és dir!—, la interpretació, que anava a càrrec

ELS PEGATS MEDICINALS

—Semblo una tanca anunciadora i no un malalt.

Calina

LA MANIA D'ARA

—I a vostè, què li sembla? D'on era Colom?

—Home, a mi que m'explica! Que es pensa que sóc colomista?

d'Enric Borràs i les senyores Baró, Fornés i Cosmo, i dels senyors Just Gómez, Gimbernà, Martí, Montero i Parreño.

— Enric Borràs va celebrar la funció del seu benefici. Fou una festa digna i gloriosa la que ens oferí el més digne fira—a base de cupletistes, excèntrics i actors d'altres teatres—Enric Borràs representà, senzillament, "Terra Baixa", l'obra cabda! d'Àngel Guimerà.

Hem dit que la representà "senzillament"? Volem dir "magistralment", que és com a Enric Borràs li costa menys treball representar comèdies.

El teatre—ja no cal dir-ho, perquè és de suposar—estava ple a vessar. Ple a vessar d'un públic fervorós i entusiasta: el públic d'En Borràs!

ELDORADO

Ramon Peña. La Hidalgo. La Suárez. Operetes amb gotes de revista.

Espectacle d'estiu, sense transcendència.

COMICO

Per avui està anunciada l'estrena d'una nova revista: "Revue en folies".

M'hi jugo un peix a què té tant èxit com totes les altres en què ha intervingut el gran Sugrañes.

VICTORIA

Avui s'estrena en aquest teatre l'última obra de l'inquiet i popular escriptor Vidal i Planas. Aquesta obra—que d'una manera esplèndida, ha adaptat al català el celebrat autor Enric Lluelles—es titula "La verge de l'Infern", i és un drama intensíssim que es desenrotlla en l'interior d'un presidi.

Sembla que l'estrena, veritablement sensacional, revestirà caràcters d'esdeveniment.

GOYA

Segueix el gran èxit de "La ermita, la fuente y el río", del poeta Marquina.

El públic s'ha donat compte de què és una obra de debò, plena de bellesa, i omple el teatre cada nit ovacionant l'autor i els intèrprets.

OLYMPIA

Aquests dies es projectarà el "film" "La Marieta de l'ull viu", basat en la cèlebre comèdia d'"Amichatis" i Màntua.

POMPEYA

(Teatre Intim)

Dimarts passat, el Teatre Intim, dirigit per Adrià Gual, estrenà la primera obra teatral del poeta Josep Maria Casas de Müller, el poema dramàtic en un pròleg i tres actes, "Fra Garí". Fou un èxit.

Per manca de temps, no podrem parlar-ne fins a la nostra pròxima edició.

PER A ACABAR

Ens n'havíem descuidat. Demà estrena En Montero una pel·lícula a "Novedades".

No hi mancarem.

En "Fernando" Vallejo es retira del teatre. Això ja ho havíem dit. Però el que no havíem dit és que ha organitzat una "tourné" de despedida per províncies: Sans, Sant Andreu, Clot, Sant Gervasi, etc.

BOB

GENT D'ARA

—I com et canviaràs de trajo? No tens temps d'anar a casa.

—No tinguis por: al moneder n'hi porto un altre, mitges, sabates i l'abrig.

ELS DEPORTS

Es veu que amb la calor que ja comença a deixar-se sentir, l'afició a l'esport minva.

Així, doncs, no és res d'estrany que el diumenge passat ens veiéssim deserts d'actes esportius, si no és les famoses curses de cavalls a l'Hipòdrom i allò que no pot mancar mai, el futbol.

Tanmateix, sembla a primer cop d'ull que els esportius hagin posat un xic de seny; res d'això. Si diumenge passat no hi van haver gaires actes esportius, va ésser per casualitat.

Estem més que segurs que el dia que la calor sigui més forta, aquell dia serà el de més activitat.

Ara, que els que caldria que es desvetllessin són els de natació; és l'únic esport i el més simpàtic per a ésser practicat en temps de calor.

El nostres clubs tenen la paraula.

FUTBOL

Està escrit que en qüestió de futbol, com més "asos" som, més... dolent; mireu que perdre a Bolonya per dos a cap, és una cosa que no té perdó i haurem de demanar responsabilitats.

Algú, potser massa maliciós, volia donar-ne la culpa a Zamora, fundant-se en què les seves qualitats avui se'n van a la posta. Però, ja diem que ho diuen els maliciosos, car estem ben segurs que si li varen fer dos gols, va ésser perquè no els va poder parar, i si no els podé parar, fou perquè no en va saber més, i és cosa que cal posar molt en dubte que un altre porter hagués fet el que va fer ell. Sinó, pregunteu-li-ho.

Altres, més maliosos encara, donaven la culpa als davanters, o als mitjos o als defenses.

Sigui el que es vulgui, el cas és que vam perdre per dos a cap, i això ja és suficient, massa suficient.

Sort que a Madrid, una selecció espanyola de pa sucata

amb oli, com si dignéssim, va guanyar els portuguesos per dos a cap, també.

Sort, diem, d'aquesta victòria, que almenys ens treu el cinquanta per cent de la desesperació de la derrota de Bolonya.

Totes les coses, però, sembla que es facin expresses.

✽

Al camp de Les Corts el "Swansea" se les va tenir amb una selecció catalana (era dia de seleccions diumenge), i, com és natural, va perdre per un goal de diferència: 2 a 1.

A nosaltres no ens ve d'aquí. És un resultat que l'hem rebut amb molta conformació, car podem dir a crits que si vam perdre, fou perquè voiguérem, car si no haguéssim deixat tants jugadors per a les seleccions espanyoles, hauríem pogut presentar tot un equip que hauria convertit els dos a un amb quatre o cinc (no ve d'un) a cap.

Tenim o no tenim raó?

TEIXI

De Pinedo, aquest cop, no ha reeixit. El raid ha quedat estroncat. Ha hagut d'ésser remolcat a Les Açores. De Pinedo venia a Barcelona. Ara, avergonyit del fracàs, en comptes de venir a Barcelona, se'n va a Horta. La notícia diu que hi va a esperar un altre avió. La realitat és que va a Horta de Barcelona, no de Les Açores.

✽

A Lió s'ha registrat una veritable batalla entre feixistes i antifeixistes.

Aquests feixistes! Adhuc en terra estrangera molesten els que no pensen com ells, fins al punt de provocar-los a la lluita.

✽

El Govern espanyol ha concedit la medalla del "Plus Ultra" a l'immens Lindbergh. Molt bé!

✽

Es torna a parlar molt de l'Assemblea Nacional. Es que podem tenir cap mena d'esperança de veure-la en tota la nostra vida? En dubtem. Ja fa un parell d'anys que se'm paria i sembla que hi ha intenció de parlar-ne molt més.

Fem vots per a què la puguin veure els nostres néts.

Casa Carreras

SASTRERIA

RAPIDE SA
ECONOMIA
EN TOTS ELS ENCARRECS
TALL AMERICA

FORMA DE TRAJOS
DES DE 40 D'11

GENERES
ULTIMA NOVETAT

PLAGA DEL SOL 9.

BARCELONA
BRACIA

L'Ajuntament ha tret dels mercats als gats. No sabem a quina classe de gats es refereix la nota que dona la notícia, si als animals, als gats dels frares que solen rondar pels Mercats, o als gats de vi.

✱

Es vol erigir un monument a Marian Fortuny, el gloriós pintor.

Tanmateix s'hi han pensat un xic tard.

Però val més tard que mai.

✱

Joan Estelrich, el director de la "Fundació Bernat Metge" ha anat a Grècia. I, és clar, resultà que l'home més hel·lènic de Grècia, fou ell.

Els grecs estaven esparverats, davant d'aita! fenòmen!

✱

El doctor Ulloa, el savi descobridor de la terra de Cristòfor Colom, ha dit que estava molt satisfet de l'actitud dels erudits catalans.

✱

Quin entusiasme, arreu i, especialment a París, pel vol sublim del gran Lindbergh! Poques vegades s'havia vist.

S'ho mereix. Lindbergh ha fet una de les coses més grans del segle actual.

Un vol de trenta tres hores ha fet ric a aquest simpàtic minyó. Val la pena d'exposar-se la vida, si això pot dur milions.

✱

Ara que ha plogut, es celebra el Congrés de Regs. Sort que els congressistes són homes que es preocupen més que de res, de fer excursions i àpats.

EXAMEN D'HISTORIA

—D'on era Colom?

—De Santa Coloma de Gramanet.

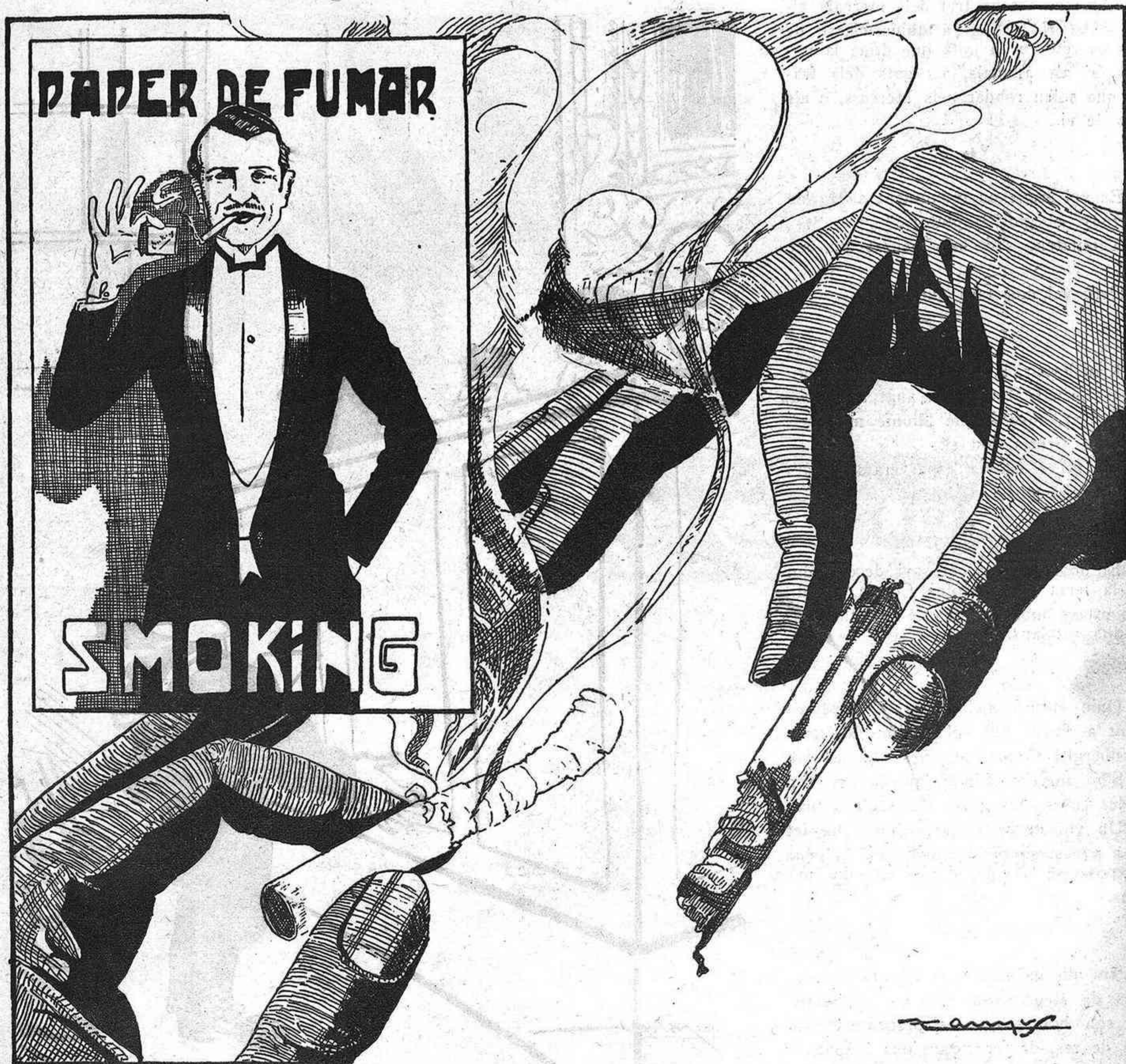
EL PRESENT NUMERO HA ESTAT
VISAT PER LA PREVIA CENSURA
GOVERNATIVA

N. R., de M.: Ai, no!—Jaumet T. i O.: No té prou interès.—Narrador català: Bé.—M. R. S.: Només fa crítica d'obres teatrals, al nostre periòdic, el crític oficial de la casa.—J. M.: Massa deixada l'"Estampa del Marroc".—J. T. i Ri: Bé.—Ll. R. C.: Ja ho heu vist publicat? Ho publicarem perquè ens plagué, però tingui en compte que era molt llarg. També bé, la nova prosa.—J. R. A.: Veurem.—Fra Granota: Acceptat.—A. S.: No us diem pas "poseu-vos tranquil i feu-vos re-

tratar"; ens va bé.—J. F. i G., de Ll.: Ho passem a la direcció de "La Campana de Gràcia".—Paperol: No; ho sentim.—J. B.: Ens va bé la nova "esputna". Haureu d'esperar un xic, perquè tenim molt d'original; altrament encara queda inèdita una altra "esputna" vostra.—Oncle Maties: Potser sí, veurem.—L'auor que "no ha sido habido": Res, res, i ara! Està escrit a ambdues cares del paper.—J. B.-S.: "Les quartilles del fracàs" i "Un idioma nou", que havíem acceptat, han passat d'actualitat; sentim aquest descuit.—Ll. R. C.: Ja sabeu que ens sou persona grata. Però no ens envieu coses tan llargues.—J. G.: No ens convé.—

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

Es un inconvenient una cigarreta que es consumeixi amb rapidesa, sense donar temps de assaborir-la. Es malgasta el tabac inútilment, les cendres cauen amb facilitat damunt del vestit del fumador, damunt la taula de treball, etc.

Es un inconvenient una cigarreta que s'apagui amb freqüència, havent d'encendre-la diverses vegades. Produeix cendres negres, i el tabac perd bona part dels seus sabor i aroma.

Aquets defectes queden eliminats empleant el paper de fumar aquestes raons que ha sigut el més ben acollit pels fumadors intel·ligents.

SMOKING

de combustió lenta, sabor agradós, molt resistent i fi. Es per

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELÈFON A. 4115

GUIA MICHELIN 1927

Guía de las carreteras de España, muy útil para los automovilistas

9 PESETAS

Eduardo Marquina

LA ERMITA, LA FUENTE Y EL RIO

Éxito sin precedentes del teatro
poético contemporáneo

2'50 Ptas.

JUGLARÍAS (VERSOS)

1 Tomito de 160 páginas

0'60 Ptas.

EL ARTE EN ESPAÑA

Ribera en el Museo del Prado

48 Ilustraciones con texto
Español - Francés - Inglés

2 Ptas.

JOAQUIN M.ª BARTRINA

ALGO

Colección de poesías

:: 9.ª Edición ::

6 Ptas.

ALBERT LLANAS

Pensaments en vers

Amb dibuixos de MODEST URGELL

0'60 Ptes.

FRA FELIU DE SANT GUIU

(Canonje de la Seu)

Los cent conseyls del conseyl de cent

amb altres màximes e veritats que s hi enclouen
e son en vers

Una Pta.

OBRA NOVA INTERESSANTÍSSIMA

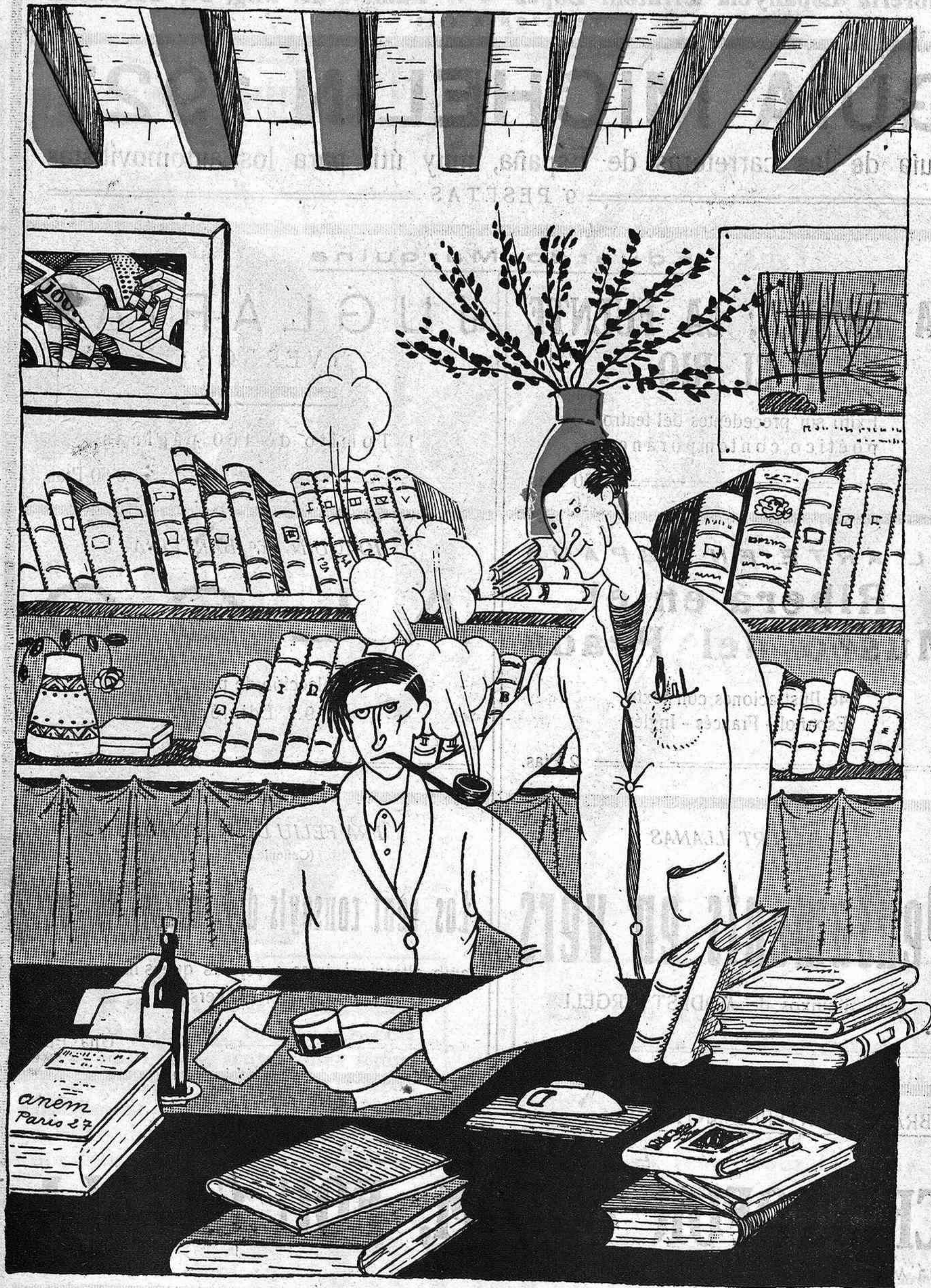
LLUÍS ULLOA

CRISTOFOR COLOM, FOU CATALA

(La veritable gènesi del descobriment)

4 Ptes.

NOTA.—Tothom qui vu'gui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorga rebaixes.

L'AMOR

—Mira si em te boig aquesta dona que ahir em vaig estar llegint la Guia Telefònica pensant que llegia la «Divina comedia».